

zovalo, tem večja bode nevarnost, da Avstrijo požre pruska vsenemčija.

Avstrija toraj nima poklica, kopati množini slovanski grobov in va-nje zagrebsti svojih 20 milijonov Slovanov, marljivih, lojalnih, požrtvovalnih državljanov; Avstrija ne more imeti poklica, da bi bila grobokop Slovanom; nad polovico Avstrije je slovanska, četrtnina nemška, drugi deli so pa madjarski, rumunski, italijanski itd.

Naša država ni niti popolnoma slovanska, niti popolnoma nemška in jej ni treba biti niti čisto slovanski, niti čisto nemški. Le jedno je potrebno: Avstrija ima biti vsem narodom pravična (Tako je! na desnici), da bodo vsi zadovoljni. Posebno ima vlada sveto dolžnost, da se upira narodnemu prepiru, kolikor je v njenej moči in da osvobodi sedaj tako mnogokrat vezane moči narodov za duševne, kulturne in gospodarske naloge; potem bodo se narodi zopet oddahnili, okrepili in potem bodo dobili popolno veljavo v istini cesarske, v istini avstrijske besede našega cesarja in gospoda: Viribus unitis — z zjedinimi močmi! (Pritrjevanje na desnici.)

Občinske volitve v Šoštanji.

(Konec.)

Napočil je volitve osodepolni dan 28. aprila. Že o petelinovem petji so švigali od Hans-Muki-ja dobro dresirani agitatorji kot ščuke zdaj v to, zdaj v drugo hišo. Neki volilec je bil še v postelji, a nič mu ni pomagalo, vstati je moral. Dva agitatorja sta prišla, eden ga obleče v hlače, drugi v škornje, hitro telovnik in klobuk in hajdi z nami! Očeta, volilca je hotel sin odpeljati, da ne bi volil z nobeno stranko. A kaj se zgodi? Na potu očeta sinu siloma iztrgajo ter ga tirajo v nemčursko krčmo. Junak tega slavnega čina bil je že znani plem. Schildenfeld, o katerega plemstvu, kakor slišimo, se ravno uradno preiskuje, mu li tisto postavno pristojna, ali ne.

Pojdimo zdaj v volilno sobano! Na vseh ogljih so od nemčurjev straže nastavljene. Prežali so na narodne volilce, kakor mačka na miš. Ali vsa čast gre našim volilcem, niti eden se ni dal zapeljati nemčurjem. Volilna komisija se voli. Izvoljeni so 3 „Urgermani“ in le eden narodnjak je našel milost. Fr. Woschnagg jun. je komisiji držal rep. Na vprašanje, smejo li tudi nevolilci v sobani navzoči biti, odgovori Fr. Woschnagg sen.: „volitev je javna“. Zato pa smo tudi imeli čast videti v sobani znanega Negri-ja iz Celja in razne Woschnaggeve „šklafe“. Čudimo se le, da Woschnagg ni še tudi pripeljal svoje gospé in gospic.

Kako je komisija postopala? Narodni volilci, ki so bili v volitvenem imeniku zapisani,

pa od nemčurjev ne reklamirani, niso smeli voliti. Nasprotno pa je nekdo volil za ženo, ki je že davno v grobu. Vse ugovarjanje narodne stranke bilo je brezuspešno. Kako je Janez Hofer neko žensko navil, bomo prilično poročali. Le toliko rečemo, da se narodna stranka ni, in se ne bode nikdar posluževala kacih nesramnih zvijač. Kako se je Fr. Woschnagg vrezal, hoteč voliti za posojilnico, tega ne bomo pozabili. Odkritosrčno pa izjavimo, da nas je ta blamaža jako razveselila, kajti on je javno potrdil, kar so Slovenci o njem že davno govorili.

Da smo propadli Slovenci, to je neumrljiva zasluga Fr. Woschnagg-a in drugov. Naj si odpočijejo na svojih lavorikah! Šoštanjski trg je nemčurstvu zopet ohranjen za 3 leta. Kaj pa potem? Upamo, da se bodo nekaterim volilcem do tiste dobe oči odprle. Ravno, ko to pišem, izvem, da se bode dne 28. t. m. vršila preiskava zaradi nepostavnih sredstev, kojih se je nasprotna stranka o volitvi posluževala. A že zdaj smem trditi, da se ta zadeva za naše nasprotnike ne bode posebno častno rešila. Pač pa sme narodna stranka pričakovati zasluženega zadoščenja.

Gospodarske stvari.

Ali je nesreča velika, ki nam preti vsled strupene rose ali peronospore?

Kdor pozna Haloze in njih prebivalstvo, ne dvomi in ne more dvomiti, da Haloze propadejo, če se vničijo gorice ali vinogradi, da postanejo prebivalci berači, če zamre vinska trta, če gorice ne bodo več rodile.

Bregovite in skalnate Halože ne dajo se spremeniti v njive, travnike, pašnike, gozde; sadno drevje tudi ne bode povsodi rastlo, kjer zdaj še vinska trta prospeva. In prebivalci! Haloze so obljudene, treba je tedaj dosti živeža! Odkod pa tega vzeti, če ni vina, katero bi se prodalo, da se kupi živež! Jasno je, kakor beli dan, da bi zadela grozna nesreča Haloze in ves Ptujski okraj, če bi strupena rosa pomorila oni del gorice, kar njih dozda ni vničila trtna uš.

Razni faktorji si prizadevajo, da bi Ptujski okraj pred to nesrečo obvarovali, med temi je tudi okrajni zastop in njega odbor. Delovanje zadnjega hočem danes kratko popisati. Čitateljem „Slov. Gosp.“ je znano, da je prejšnji okrajni zastop, katerega sta vodila velika Nemca, žid Pisk in notar Filafero, izpraznil do dobrega okrajno blagajnico. Ko je nastopil 1887. leta sedajni zastop, v katerem imajo slovenski kmeti večino, še celih 50 gld. denarja ni bilo za gospodarstvo pri rokah.

Vkljub temu zgotovil je sedajni odbor leta 1888 in 1889 novo Varejsko cesto in že leta

1889 se je začel brigati za revne posestnike vinogradov, kajti, ko je velikemu zboru predložil preračun za leto 1890, predlagal je, da se dovoli 300 gld. za nakup bakrenega vitrijola. Ta nasvet odborov sprejela je velika skupščina meseca novembra 1889. leta in v tekočem letu nakupilo se je 900 kil bakrenega vitrijola.

Ta vitrijol se je razdelil na župnije in se je pri razdelitvi posebno ozir jemal na Haloze. Razume so, da se vitrijol ni podaril velikim in premožnim posestnikom, ampak le takim, ki posedujejo malo goricko brez druge zemlje, katere mora gorica rediti. Žalibog, da se s tem, kar se je moglo nakupiti, ne bodo mogli obdariti vsi revni, potrebni in vredni posestniki! Imena najbolje potrebnih posestnikov je poizvedel okrajni odbor iz davčnega katastra in po zaupnih možih!

Ker pa so za škropljenje potrebne tudi škropilnice, prosil je okrajni odbor pri raznih zavodih podpore, ker ni imel sam potrebnega denarja.

Njegovo prošnjo uslišala je štajarska hranilnica v Gradci ter mu je poslala 300 gld., potem c. kr. ministerstvo za poljedelstvo, katero je dalo 100 gold., slednjič posojilnica v Ptuj, ki je dala 180 gld. Za ta denar nakupilo se je 32 škropilnic. Te škropilnice so se dale občinam, največ onim po Halozah; skoro vsaka občina je prejela po eno, nekatere celo po dve, da njih prepuščajo posestnikom gorice v brezplačno porabo, od malega in revnega naprej do večjega in premožnejšega po alfabetu ali hišni številki. Ker pa je posestnikom treba vedeti, kako se mora pripraviti zmes za škropljenje, kako in kedaj se mora škropiti, prosil je okrajni odbor c. kr. ministra za poljedelstvo, da je dovolil g. Balonu v Ptuj v prostih urah imeti predavanja o tem. Taka predavanja bila so v Leskovci, pri sv. Barbari v Halozah, pri sv. Lovrenci v slov. gor. itd.

Ker se vitrijol dobi dosti ceneje, ako se naroči zgodaj in v večji množini, posredoval je okrajni odbor, da so občine pristopile avstr. društvu za vinorejo in so potem predstojniki za občinarje skupno vitrijol naročevali. Tako se je dobilo dobro blago cenó; nakupilo se je več tisoč kil skupaj za posamezne posestnike, ki so se ob pravem časi oglasili. Kaj pa je nasledek vsega? Nasledek bode, da bode letos že lepo število posestnikov gorice škropilo, da se bode število bojevnikov proti škodljivcu, ki se imenuje strupena rosa ali peronospora, zdatno pomnožilo.

Ker letos bolezen že močno napreduje, ne bodemo škropili še le od 1. junija pa do 15., ampak tudi že zadnje dneve meseca majnika tam, kjer se kaže potreba.

Bog blagoslovi delo, da ne bode trud zastonj, ker sicer še letos ne bi zginili neverni

Tomaži, kateri še vedno trdijo, da proti peronospori ni pomoči, da bode sama ob sebi prenehala!
Vinogradnik.

Sejmovi. Dne 31. maja v Cirkovicah in v Rečici. Dne 2. junija pri sv. Juriji na j. ž. in v Mariboru. Dne 3. junija v Radgoni. Dne 4. junija v Lučanah in na Ptuj. Dne 6. junija v Račah in na Bregu v Ptuj.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Slovenski tamburaši). Danes vam poročam o veselici, katero si bode zapisala ljutomerska čitalnica z zlatimi črkami v svojo zgodovino. Naša čitalnica je namreč priredila dne 18. majnika t. l. na vrtu gosp. Ivana Vaupotiča veselico, pri kateri so prvič nastopili naši domači Cvenski tamburaši pod vodstvom njih kapelnika gosp. Franca Šneiderja, učitelja na Cvenu. Ob določeni uri se je napolnil prijazni vrt z odličnimi gosti. Iz trga samega in iz okolice so prihiteli, pa tudi sv. Križ in Ormož sta nam poslala lepo število zastopnikov. Naš velečastiti gospod dekan, Ivan Skuhala, pozdravil je kot tajnik čitalnice — predsednik in podpredsednik bila sta zadržana — došle goste prav presrčno. Razložil nam je v jedernatih besedah, kak velik pomen ima petje in godba v človeškem življenju. Vsak dober in blag človek ljubi pesem in glasbo. Kadar čujemo lepo vbrane glasove, pozabimo na zemeljske težave in trpljenje, naša duša vzdigne se kvišku, kjer ni nadlog, nego večno, rajsko veselje. In istinit je pregovor, ki pravi: „Rad ostani, kjer pojó, Hudobni pesmi nimajo.“ — Prelepim besedam ljubljenega našega dekana sledilo je občno, živahno odobravanje. Zdaj so stopili tamburaši na oder. Poslušalci jih z glasnim ploskanjem pozdravijo. In prvokrat zadoneli so glasovi po vsem svetu znane pesmi „Naprej“ od Davorina Jenka. Odkritosrčno izpovemo, mnogo smo pričakovali, a da je mogoče v tako kratkem času toliko doseči, tega vendar nismo mislili! Burno ploskanje sledilo je že prvi točki, ponavljati so jo morali. In tako vršila se je točka za točko; vmes je peval naš vse hvale vreden pevski zbor pod vodstvom vrlega gosp. nadučitelja Jož. Horvata. Tri pesmi so spremljali tudi tamburaši in ravno tukaj ploskanju ni bilo konca ne kraja. In res je, spremljanje tamburic pri petju napravi čudovit vtis na človeka. Vsakemu poslušalcu se je bralo veselje z obraza. Bila je res poštena, v srce segajoča, nepozabljiva veselica. Taka zabava blaži človeka, vzbudi mu dobre čute, srce mu ogreje za našo pravično stvar, za katero se mi tukaj moramo vojskovati že leta in leta. Prav od srca se zahvalimo naši vrli čitalnici, da nam je priredila tako lepo zabavo.